

Gospodarsko- obrtnijska razstava v Gradcu

se je slovesno odprla 15. t. m. ob 11 uri zjutra. Vsi graški uniformirani mestjani so se postavili pred razstavna vrata, bili ste tudi nazoči dve vojaški godbi in ena mestjanska. — Odbor razstave je sprejel goste pred lepo okinčanimi vrati. Nazoči so tudi bili mestni župan in odborniki, tamošnji deželni poslanci, F. M. L. John, deželni poglavar Kübek z namestnijskimi svetovalci, vsi predstojniki uradov, predstojnik vsenčelišča in trgovske zbornice in grof Meran. G. Kaiserfeld, kot predsednik štajarskega gospodarskega društva je nagovoril goste in je v svojem govoru posebno naglaševal velike zasluge ranjkega nadvojvoda Janeza, ki je pred 50. leti društvo osnoval in zmirom zdatno podpiral. Zdaj se bode pokazalo, kaj je društvo v 50. letih koristilo v obrtniji in gospodarstvu. Zahvalil se je vsem, ki so materijalno podpirali društvo, da je mogoče bilo napraviti vezdajno razstavo. Deželni poglavar je odgovoril in posebno povdarjal to, da država pripoznava velike zasluge gospodarskega društva in da to pripoznanje hoče posebno pokazati s tim, da bode Njih Veličanstvo cesar sam počastil razstavo s svojo nazočnostjo. Po tem so se vsi podali v lepo okinčano razstavino poslopje.

Vstopnina v razstavnico je 40 kr. Razstava bode trajala do konca tega meseca. Koliko bodo pri razstavi zastopani pridelki iz Slovenije, še zdaj ne vemo, bomo vendar tudi o tem ob času poročali.

Dopis.

Iz Pohorja. V zadnji seji štajarskega dežel. zbora odgovarja štajarski namestnik na interpelacijo dr. Vošnjaka in tovaršev zaradi ravnopravnosti v šoli in uradu, in pravi med drugim: „Jaz morem povedati, da ni vladi nikdar na znanje prišlo, da sodnije na slovenske vloge nemško odgovarjajo.“ Pojasnilo teh besed bo sledeče:

Pred nekaterimi dnevi sem se pogovarjal z nekim c. k. sodnijskim uradnikom, kateri mi je sam povedal, da je, kadar je v Ptujju bil, neko slovensko vlogo nemško odgovoril, za voljo cesarja ga je gosp. Herman strašno zmerjal in ga na §. 19 spominjal. Ako je potrebno, znam gosp. namestniku, če mi potovanje v Gradec povrne, imé uradnika povedati in gosp. Herman se bo tudi spomnil.

Ravno tisti uradnik — gospod namestnik dobro si zapomnite — mi je še povedal, da v Celovcu pri sodnijskem oddelku ni nobeden zmožen pri preiskovanju hudodeleev slovenski zapisnik sestaviti. To so govori uradnika in zdaj naj gospod Kübeck odgovarja. Pohorjanec.

Politični ogled.

Dunajska vlada je zdaj v veliki zmešnjavi. — Kamo se obrniti, to nihče ne vé. Beustu grejo nemško-pruske zmage tako strašno po glavi, da je naenkrat postal ves prusoljub, in da se hoče samo na avstrijske Nemce opirati, v zvezo stopiti z Nemčijo; tedaj hoče še dalje Slovane na steno pritiskavati, pa naj le: „Vsaka reč samo nekaj časa trpi!“ pravi stari prigovor. — Mogoče pa je vendar, da se tudi našim vladnim možem enkrat oči odprejo.

Njih Veličanstvo cesar je 17. t. m. v soboto zvečer pozdravil s prestolnim govorom obe zbornici, v kateri je najprej naglašal sedajno vojsko in mir avstrijske države. Omenil je, zakaj so se bile razpisale nove volitve in pozdravlja ude gospodske in poslanske zbornice. Obzaluje da niso nazoči zastopniki kraljestva českega, in tem bolj, pravi, ker se njegova vlada neprestano prizadeva, nezadovoljne napotiti na skupno polje ustavnega delovanja. „Vlada ima nalogo, poskusiti vsa postavna sredstva, da se kolikor naj hitreje tudi temu (českemu) kraljestvu zagotovi sodelovanje pri važnih delih tekočega zasedanja.“ — Najvažnejše besede celega govora za nas Slovane. — Pravi dalje, kaka dela zbora čakajo, med katerimi je v prvi vrsti volitev v delegacije. Govor konča tako: „Bog blagoslovi Vaše prizadevanje! Zaupno Vas vidim začeti Vaše delovanje. Vaše besede bodo daleč zvonela spričevala zvestobe in do-

moljubja in Vaša mirna dela — to sem prepričan — bodo bogato sadje obrodila za notranje blagostanje države, za njeno veljavo in moč. Naj bi se ona moč in krepost, ki jo daje zloznost, iz Vaše srede razširila med vse avstrijske narode, in naj bi jih peljala na ona pota, kjer se razcveta prava svoboda, blagostanje in čast za vsakega posameznega, za vsak narod, za vsako deželo in za skupno državo.“ — Vlada žuga v tem govoru Čehom, in je že tukaj bil odgovor na adresu českega deželnega zbora, Prestolni govor ni situacije v Avstriji celo nič razjasnil; toliko smo vendar iz njega zvedeli, da bomo morali še enkrat, ali morebiti še večkrat svoje želje ponavljati, prej ko dobimo to, kar je izrekla večina v českem, gališkem, kranjskem, dalmatinskem, tržaškem in vorarlberškem deželnem zboru in kar so naglašale manjšine drugih deželnih zborov. Ne ena besedica se ne nahaja v celem govoru, ki bi kazala te dobro voljo, da bi vlada hotela ustreči tim jasnim željam narodov.

Njih Velič. cesar je deželnega poglavarja v Tirolski g. Lasser-ja, deželnega poglavarja v Moravski, Poche-ta in deželnega predsednika v Šleziji, Pillersdorfa iz službe odpustil.

V nedeljo 18. t. m. je cesar sprejel česko deputacijo ki mu je prinesla adresu deželnega zbora, in je rekel, da se zahvaluje za zagotovljenje vernosti, adresu bode izročil svojemu ministerstvu, ustavnega pota ne bode zapustil na noben način, pod nobeno pogodbo, in tirja od deželnega zbora, da naj voli v državni zbor.

Njih Veličanstvo cesar se je v sredo 21. t. m. pripeljal v Gradec k razstavi in se pelja 22. t. m. spet na Dunaj.

Državni zbor na Dunaju je bil prvokrat skupej 15. t. m. Kot najstarejši poslanec je predsedoval baron Pas-cotini, in je v svojem govoru izrekel, da obzaluje, da Čehovi ni v zboru, in dal željo, da bi se edinost med avstrijskimi narodi dosegla s tim, da se „po ustavni poti“ zadovolji vsem narodom.

Med državnimi poslanci je zdaj 86 federalistov in 55 ustavovernih; federalisti imajo tedaj večino. Čehi še niso rajtani. V ponedeljek 19. t. m. je državni zbor imel sejo pri kateri so tudi že bili Tirolci. Govorilo se je samo o volitvi predsednika. Sturm je predložil, naj se zastran Čehov zbor odloži do 3. oktobra. Grocholski pa je predložil, naj se odloži samo do prihodnjega ponedeljka. Zadnji predlog je obveljal. 26. t. m. bode tedaj spet seja in volitev predsednika in podpredsednika. Čuje se, da bode Hopfen izvoljen za predsednika in Rechbauer za podpredsednika.

Česki deželni zbor je vsled cesarjevega ukaza na nedoločen čas razpuščen, potem ko ni volil v državni zbor in je sprejel adresu večine z 147 glasi proti 77. Voljena je bila posebna deputacija 18 udov z višim maršalom na čelu, ktera je adresu cesarju izročila.

Med Čehi je spet razpor. Neki so namreč bolj za pomirljivo politiko Avstriji nasproti, med temi je tudi Sladkovski. Skrejšovski pa in Brauner so za ostro opozicijo. Rieger je potegoval s Sladkovskim, ktereга misel je z veliko večino prodrla. Skrejšovski je na to položil svoj mandat. — Gotovo ga bodo spet volili.

Iz Francoske. Pariz, v katerem je bilo dozdej zmirom mnogo veselja, se je zdaj spremenil v taborišče. — Priprave za brambo se množijo od dne do dne. Ženske, bogatini in starci so mesto zapustili. Pariško ljudstvo je že oboroženo, na trdnjavah okolo mesta čakajo kanoni in navdušenje za boj raste tim bolj, čim bolj se bliža sovražnik. Neki še zmirom upajo, da se bode sklenil mir, to se bo vendar težko prej zgodilo, dokler Prusi ne bodo v mestu.

Poveljnik trdnjave v Strassburgu je 14. t. m. poročal v Pariz, da je njegov položaj že zlo hud zastran vednega bombardiranja. On hoče ostati do konca.

V Parizu je že bilo 13. t. m. 142 hiš navlašče porušeni, ki bi znale delati overe pri brambi mesta. Od 15. t. m. ni več smel nikdor Pariz zapustiti in ne v njega stopiti brez posebnega ministerskega dovoljenja.

15. t. m. je minister notranjih zadev zaukazal, da se morajo napraviti narodne straže v vsch krajih.

Trochu je v svojem ukazu rekel, da bode vsak dan 70.000 mož na pariških trdnjavah za brambo stalo, in da upa da bode 300.000 pušek in srčnost ljudstva mesto obranilo. — 15. t. m. se je iz Amerike pripeljalo v Francosko 500 prostovoljev in 7000 pušek. Prusi so Jainville vzeli.

Bazaine je popolnoma oskrbljen s živežem.

Dalje se piše iz Pariza, da je Gambetta, minister notranjih zadev v 48. urah ustvaril 60 novih bataljonov narodnih bramboveev, bataljon po 1500 mož. Precej po razglasu republike je prišlo že 100.000 novih oboroženih mobilcev v Pariz. V Parizu je zdaj vse oboroženo. Če je res vse tako, bode strašen boj, kakoršnega svet morebiti dozda še ni videl. Piše se, da je Pariz zdaj tako oborožen in oskrbljen, da ne more mesta noben sovražnik več prehiteti. Sovražnik bo tedaj odločen upor našel; če pa Nemci Pariza v 4 tednih ne bodo vzeli, se ne bodo mogli dalje držati pred Parizom. Po tem pa se znajo strani v vojni popolnoma zaobrniti. Obleganje današnjega Pariza zna biti poguba Nemcev. Samo ako bi se v Parizu med seboj začeli klati, zmagojajo Nemci. Zdaj je v Parizu popolen red in mir.

Pravni minister Cremieux se je z delegacijami vseh ministerstev preselil v Tours, od koder se bode vladalo na vse strani dežele. Tudi avstrijski, ruski in angleški poročniki so se preselili v Tours. V Toursu stoji 25.000 vojakov.

Pariški nadškof pozivlje duhovnike, naj bodo najprvo narodni Francozi, in potem še le duhovniki.

Rochefort je dobil povelje čez čete, ktere bodo branile barikade v Parizu. Redni vojaki so zapustili vsi Pariz in pričakujejo zunaj sovražnika. Pariz bode branila samo narodna straža, ktera prihaja iz vseh strani v Pariz.

Iz Italije. General Cadorna, ki pelja armado v papeževo deželo, je prestopil mejo na treh krajih in je razglasil, da prinaša mir in red a ne vojne. Prebivalstvo naj se bode samo vladalo. Samostojnost je papežu obvarovana. Cadornova armada je bila povsod z veliko navdušenostjo sprejeta, posebno pa v Civita vecchia. Iz vsega pa se vidi, da bodo Italijani pustili papežu leontinsko četrto Rima in Engelsburg. Papež je celo zoper to, da bi se njegova armada zoperstavljal Italijanom, tudi rimski mestjani hočejo, da se naj mesto izroči Italijanom brez prelivanja krvi. Papeževi Zvavi pa se po sili hočejo vpirati. Papež ostane v Rimu in bo protestoval proti vzetju mesta in oblasti. Če se pa papeževi Zvavi ne bodo hoteli z dobrega podati, bode italijanska armada Rim s silo vzela. Mnoge evropske vlasti so nezadovoljne s tem, da se vzamejo papežu dežele.

Angleški diplomati hočejo le takrat mir delati med bojevniki, kedar bosta oba za to prosila. V Angleški se dela 400.000 pušek in 30 milijonov patron za Francosko. — Če le ne bodo prekesno prišle.

Novičar.

(Tabor v Zopračah) blizu Vrbe na Koroškem, ki je bil v nedeljo 18. t. m., je prav sijajno izpal. Koroški Slovenci so v tem drugokrat pokazali, da živo čutijo, da so Slovenci, in da hočejo tudi ostati. Taboritov se je sošlo blizu 10.000. Res prav gromovito število, če premislimo vezdajne narodne razmere v Koroški. Predsedoval je dr. Zarnik, govorili pa so gg.: posestnik Košat, Matija Majer, župnik Muden, Vigele, Noli, Poznik in Kravt. Vse točke, pri kterih so po čudnem ugovarjanju g. e. k. komisarja smeli glasovati le možki, so se z veliko navdušenostjo enoglasno sprejele. Nasproti ni nobeden glasoval, ko se je poskusilo nasprotno glasovanje.

(Dr. L. Toman) je zapustil slovenski Matici 10.000 gl., dramatičnemu društvu in Sokolu v Ljubljani pa vsakemu 1000 gl. Ta lepa darila je izročila udova Luiza Tomanova dotičnim odborom. Res prav slavni spominek izkrenega rodoljuba!

(Slovenski časniki) „Pavliba“, „Juri s pušo“, „Jadranska Zarja“ in „Petelinček“ so nehali izhajati.

(Kako se dozorijo dinje.) Če se dinje ne morejo dozoreti na gredah kakor je to ravno letos, jih odnesi v sobo, omotaj jih dobro s pavolo in jih postavi v ormar; čez osem dni bodo popolnoma zrele, sladke, dišavne in prav tečne.

(Lyonska banka) je veliki del svojih vrednosti — pravi se 140 milijonov odnesla v Lsansane v Švajci.

(Roparstvo.) V okolici slov. Bistrice, posebno na Pohorju se zadnje čase klatijo sem ter tje mnogi črno namažani in dobro oboroženi roparji, ki ljudem vzamejo vse, kar najdejo rabljivega in prenesljivega, kakor so to storili pred kratkim pri nekem krčmarju na Pohorju.

(Pokladanje temeljnega kamena za spominek nadvojvoda Janeza v Gradcu) je bilo prav sijajno 19. t. m. Nazoči so bili vsi tamošnji predstojniki uradov, grofica Meran, grof Me-

ran, F. M. L. John in drugi generali; uniformirani mestjani z godbo in velika množina gostov. Govoril je najprej Kaiserfeld, potem Frank, M. Schreiner kot mestni župan. Spominek bode velikanski in bode stal na trgu pred tako imenovanimi železnimi vrati.

(Na hrvaškem Primorju) je začelo zlo vreti. Madjari so tudi tamo mirne ljudi razkačili. Vse primorske občine so protestirale proti imenu „ogersko-hrvaško primorje“. Magjaronski vladni komisar Akurti je še po noči z žandarmi zaprl sodca Stiepiča, Brozoviča in več drugih. Tudi občinske svetovalce v Vinodolu in drugod je zaprl in v Cerkevnicu odpeljal. Več kot tisuč Bribircev je hotelo udariti na Cerkevnicu. Rodoljubi so vendar narod spet potolažili.

(Duhovske spremembe lavantinske škofije.) G. dr. Savoslav Gregorec, kaplan pri sv. Rupertu v Slov. goricah pride za prov. profesorja v Mariborsko duhovščino. — G. Janez Vrabl, 1. kaplan v Rajhenbergu pride za kaplana k sv. Rupertu v Slov. gorice. — Davorin Šket, kaplan v Središču, pride za 1. kaplana v Rajhenberg. — Anton Drozg, kaplan v Hajdinu pride za kaplana v Središče. — Jan. Kramberger, duhoven v pokoju pride za kaplana v Hajdin.

Tržna cena pretekli teden.

	V Varaž-		V Mariboru		V Celju		V Ptujju	
	fl.	k.	fl.	z.	fl.	k.	fl.	k.
Pšenice vagan (drevenka)	4	70	4	70	5	—	4	50
Rži	3	30	3	55	3	80	3	60
Ječmena	3	—	2	90	3	50	3	50
Ovsa	1	93	1	85	2	20	2	—
Turšice (koruze) vagan	3	90	3	85	3	50	3	70
Ajde	2	80	2	80	3	50	2	60
Prosa	2	80	2	40	3	50	2	50
Krompirja	1	30	1	10	1	10	1	—
Govedine funt	—	20	—	27	—	26	—	26
Teletnine	—	24	—	28	—	26	—	26
Svinjetine črtnve funt	—	30	—	28	—	26	—	26
Drv 36" trdih seženj (Klafter)	9	—	10	50	8	50	11	—
" 18"	—	—	6	50	6	20	—	—
" 36" mehkih "	4	—	—	—	6	20	8	—
" 18"	—	—	4	50	—	—	—	—
Oglenja iz trdega lesa vagan	—	80	—	60	—	50	—	80
" " mehkega "	—	50	—	50	—	45	—	70
Sena cent	1	15	1	60	1	70	2	—
Slame cent v šopah	1	—	1	50	1	—	1	50
" " za steljo	—	85	1	—	0	70	0	90
Slanine (špeha) cent	44	—	42	—	40	—	38	—
Jajec pet za	—	10	—	10	—	10	—	10

Napoleondor velja 9 fl. 91 kr. a. v.

Ažijo srebra 122.85.

Narodno drž. posojilo 66.50.

Loterijske srečke.

V Trstu 17. septembra 1870: **52 24 88 10 85**

Prihodno srečkanje je 1. oktobra 1870.

Št. dež. realna gimnazija v Ptujju.

Vpisovanje dijakov v prvi in drugi razred bode dne 29. in 30. septembra t. l.

Ravnateljstvo.

Pisarnica

dr. Sernec-a

(2)

Mariboru

se nahaja odsihmal na ogju poštno- in graške ulice, v Srebre-tovi hiši, št. 17.